

BN-004-2131018

Seat No. _____

B. Ed. (Sem. I) Examination

March - 2021

EC-01 : (ગુજરાતી પદ્ધતિ)

(New Course)

Faculty Code : 004

Subject Code : 2131018

Time : $1\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 35

સૂચના : (1) નીચે આપેલા 20 બહુવિકલ્પી પ્રશ્નો પૈકી કોઈપણ 10ના ઉત્તર લખો.
(2) નીચે આપેલા 8 પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ 4 પ્રશ્નોના વિસ્તૃત જવાબ લખો.

1 નીચે આપેલા 20 બહુવિકલ્પી પ્રશ્નો પૈકી કોઈપણ 10ના ઉત્તર આપવા. 15
પ્રત્યેકનો 1.5 માર્ક.

- (1) કયા પ્રકારના પાઠ આયોજનમાં એકમના અતિ નાના ટુકડા થાય છે ?
(A) માર્શકોપાઠ (B) સેતુપાઠ
(C) તાસપાઠ (D) એકમપાઠ
- (2) શિક્ષણની સમગ્ર પ્રક્રિયાને અંતે જે સિદ્ધ કરવા માંગીએ તેને શું કહેવાય ?
(A) શિક્ષણનું ધ્યેય (B) વિશિષ્ટ હેતુ
(C) વિશિષ્ટ કાર્ય (D) સામાન્ય હેતુ
- (3) સામાન્ય હેતુની રચના વિદ્યાર્થીના કયા પાસાના વિકાસને ધ્યાનમાં રાખી કરવામાં આવે છે ?
(A) જ્ઞાનાત્મક (B) ભાવાત્મક
(C) ક્રિયાત્મક (D) ઉપરના ત્રણેય
- (4) પાઠ આયોજનની પંચપદી પદ્ધતિ કોણે વિકસાવી ?
(A) એલન (B) બોસ્ટિંગ
(C) હર્બર્ટ (D) મોરિસન
- (5) અધ્યેતાકેન્દ્રી શિક્ષણ પદ્ધતિ કઈ છે ?
(A) નિરીક્ષીત અભ્યાસ (B) પ્રોજેક્ટ પદ્ધતિ
(C) સ્વાધ્યાય પદ્ધતિ (D) ઉપરોક્ત તમામ

- (6) નિગમન પદ્ધતિની લાક્ષણિકતા કઈ છે ?
- (A) મૂર્તથી અમૂર્ત તરફ (B) ઉદાહરણ પરથી નિયમ
(C) સામાન્યથી વિશિષ્ટ તરફ (D) વિશિષ્ટથી સામાન્ય તરફ
- (7) માઈક્રોપાઠ અને છૂટાપાઠ વચ્ચેની ખાઈ પસાર કરવાનું કાર્ય કયો પાઠ કરે છે ?
- (A) સાદા પાઠ (B) સેતુપાઠ
(C) તાસ પાઠ (D) એકમ પાઠ
- (8) વિષયવસ્તુની અસરકારકતાનો આધાર શાના પર રહે છે ?
- (A) વિષયના મુદ્દા પર (B) શિક્ષણ પદ્ધતિ પર
(C) હેતુઓ પર (D) શૈક્ષણિક સાધનો પર
- (9) સૌથી પ્રાચીન શિક્ષણ પદ્ધતિ કઈ છે ?
- (A) સ્વાધ્યાય પદ્ધતિ (B) આગમન પદ્ધતિ
(C) પ્રોજેક્ટ પદ્ધતિ (D) કથન પદ્ધતિ
- (10) સ્વાધ્યાય પદ્ધતિની મર્યાદા કઈ છે ?
- (A) નીચેના ધોરણમાં અનુપયોગી છે
(B) વિદ્યાર્થીની શક્તિનો ખ્યાલ આવતો નથી
(C) ફૂરસદના સમયનો સદુપયોગ નથી
(D) સંદર્ભોના ઉપયોગનું કૌશલ્ય વિકસતું નથી
- (11) પ્રોજેક્ટ પદ્ધતિને બીજા કયા નામે ઓળખવામાં આવે છે ?
- (A) વ્યાખ્યાન પદ્ધતિ (B) સ્વાધ્યાય પદ્ધતિ
(C) પ્રકલ્પ પદ્ધતિ (D) નિરીક્ષણ પદ્ધતિ
- (12) કઈ પદ્ધતિમાં ઉદાહરણ પરથી નિયમ તારવવામાં આવે છે ?
- (A) આગમન (B) નિગમન
(C) પૃથક્કરણ (D) સંયોગીકરણ
- (13) ઓછું ખર્ચાળ શૈક્ષણિક ઉપકરણ કયું છે ?
- (A) ટેલિવિઝન (B) O.H.P.
(C) ફિલ્મ સ્ટ્રીપ (D) ચાર્ટ
- (14) પાઠના પુનરાવર્તન માટે કઈ શિક્ષણ પદ્ધતિ શ્રેષ્ઠ છે ?
- (A) પ્રોજેક્ટ પદ્ધતિ (B) સ્વાધ્યાય પદ્ધતિ
(C) વ્યાખ્યાન પદ્ધતિ (D) પ્રકલ્પ પદ્ધતિ

- (15) એકમ પાઠની વિશેષતા કઈ છે ?
 (A) સાતત્યપૂર્ણ શિક્ષણ કાર્ય
 (B) જ્ઞાનની સમગ્રતા જળવાય
 (C) મૂલ્યાંકન માટે આખો તાસ હોય
 (D) ઉપરોક્ત તમામ
- (16) પ્રત્યાયનના માધ્યમ તરીકે કઈ ભાષા સૌથી શ્રેષ્ઠ ગણાય ?
 (A) તળપદી ભાષા (B) માતૃભાષા
 (C) ગામઠી ભાષા (D) ઝડપથી આવડી શકે તે
- (17) માતૃભાષા એટલે શું ?
 (A) માતાની જેમ મીઠી લાગે તે (B) જેને શીખવી સરળ હોય તે
 (C) જે પોતાની લાગે તે (D) ત્રણમાંથી એકપણ નહીં
- (18) માતૃભાષાનાં મૂળભૂત કૌશલ્યો નીચેનામાંથી કયા છે ?
 (A) શ્રવણ (B) કથન
 (C) લેખન (D) આપેલ તમામ
- (19) માતૃભાષા શિક્ષણની પ્રયુક્તિ કઈ નથી ?
 (A) આદર્શ વાચન (B) કાવ્ય પઠન
 (C) પ્રશ્નોત્તરી (D) પ્રયોગ પદ્ધતિ
- (20) તાસ આયોજનમાં પંચપદી મુજબ પ્રથમ કયું કૌશલ્ય આવે ?
 (A) કા. પા. (B) વિષયાભિમુખ
 (C) ઉદાહરણ (D) સ્વાધ્યાય

2 નીચે આપેલા 8 પ્રશ્નો પૈકી કોઈપણ 4ના ઉત્તર આપવા. પ્રત્યેકના 5 માર્ક. 20

- (1) માર્ઈકોપાઠ અને સેતુપાઠ વચ્ચેનો તફાવત સ્પષ્ટ કરો.
- (2) માતૃભાષાના મૂળભૂત કૌશલ્યો જણાવી, અભિવ્યક્તિ કૌશલ્યના વિકાસની પ્રવૃત્તિઓ દર્શાવો.
- (3) આગમન-નિગમન પદ્ધતિની મર્યાદા લખો.
- (4) પ્રકલ્પ પદ્ધતિની સંકલ્પના સ્પષ્ટ કરી શિક્ષણમાં તેના લાભા-લાભ ચર્ચો.
- (5) નિરીક્ષીત અભ્યાસ પદ્ધતિ અને સ્વાધ્યાય પદ્ધતિ સઉદાહરણ સમજાવો.
- (6) ઉદાહરણ કૌશલ્ય વિગતે ઉદાહરણ સહિત સમજાવો.
- (7) વ્યાખ્યાન પદ્ધતિ એટલે શું ? શિક્ષણમાં તેના મહત્ત્વ વિશે વિગતે ચર્ચા કરો.
- (8) પ્રત્યાયનના માધ્યમ તરીકે માતૃભાષાનું મહત્ત્વ જણાવો.